

Marking Scheme.....2024 – Punjabi (004)
ਅੰਕ ਯੋਜਨਾ/ਪੜਤਾਲ-ਯੋਜਨਾ : .....2024-ਪੰਜਾਬੀ (004)

ਜਮਾਤ : For all classes

ਕੌਡ ਨੰ. 6

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

ਉਪ-ਪਰੀਖਿਅਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਨ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਾ ਕਰੋ।

ਆਮ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

- (i) ਪਰੀਖਿਅਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਸੰਕੇਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
- (ii) ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- (iii) ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (iv) ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹਨ।
- (v) ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਅੰਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਏਗਾ।
- (vi) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਜਵਾਬ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੈਡ-ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- (vii) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਇਕ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- (viii) ਹੈਂਡ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਗੇ।
- (ix) ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਰੰਭੀਰਤਾ, ਇਸਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ। ਸਲਾਹ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ :

- (i) ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਅੰਕ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਚਕ ਅਤੇ ਸੰਕੇਤਕ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪਰ ਢੁੱਕਵੇਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਢੁੱਕਵੇਂ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- (ii) ਸ਼ੁੱਧ, ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਜਵਾਬਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
- (iii) ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- (iv) ਸਪੈਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ (ਵਿਸ਼ਾਂਤਰ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦੇ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਾ ਕਰੋ।
- (v) ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਹੁਨਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
- (vi) ਮੁੱਖ-ਪ੍ਰੀਖਿਆਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਹਦਾਇਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰੀਖਿਆਕ, ਮੁੱਖ-ਪਰੀਖਿਆਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਜਮਾਤ-ਦਸਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਜਮਾਤ : ਦਸਵੀਂ

ਸੈਸ਼ਨ : 2023-24

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ 80

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ.	ਭਾਗ ਨੰ.	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਭਾਗ/ਉਪ ਭਾਗ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉੱਤਰ	ਅੰਕ ਵੰਡ	ਪੂਰਨ ਅੰਕ	ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਸੰਕੇਤਕ ਨੁਕਤੇ

ਭਾਗ (ੳ)

1.				5	ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ/ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ	1		
	(ii)	ਆਪਣੇ ਲਈ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।	2		
	(iii)	ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ	2		
2.				4	ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਅਪਮਾਨ, ਸ੍ਰੀਮਾਨ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਆਦਿ	1		
	(ii)	ਅਪਸ਼ਬਦ, ਅਪਮਾਨ, ਅਪਸ਼ਗਨ, ਅਪਜੱਸ ਆਦਿ	1		
	(iii)	ਰਾਮ, ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਸਕਾ ਭਰਾ ਹੈ।	1		
	(iv)	ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਜਸਕਰਨ ਤੋਂ ਮੌਟਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।	1		
3.				4	ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ, ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਵਿਆਹ (ਅ)	1		
	(ii)	ਫਿੱਟੇ ਮੂੰਹ ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ (ਇ)	1		
	(iii)	ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ (ਸ)	1		
	(iv)	ਬੱਚੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ (ਅ)	1		

4.			3	
		“ਖਬਰਦਾਰ! ਜੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਬੋਲਿਆ । ” ਰਾਮ ਨੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ।	3	ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ, ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
5.		ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਅਰਥ	2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਸਭ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਸਮਝਣਾ ਜਾਂ	2	
	(ii)	ਹਾਰ ਖਾਣੀ		
6.		ਰਾਕੇਸ਼-ਨਾਂਵ, ਖਾਸ ਨਾਂਵ, ਪੁਲਿੰਗ, ਇਕ ਵਚਨ, ਕਰਤਾ ਕਾਰਕ, ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ। ਪੁਸਤਕ- ਨਾਂਵ, ਆਮ ਨਾਂਵ, ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ, ਇਕ ਵਚਨ ਕਰਮ ਕਾਰਕ।	2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
7.			5	
		ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਤਿਉਹਾਰ ਜਾਂ ਪੁਸਤਕਾਲਿਆ ਦੇ ਲਾਭ	5	ਸ਼ਬਦ-ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਘੱਟ/ਵਾਧੂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ

					ਵਿਚਾਰਾਂ, ਤੱਬਾਂ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
8.				5	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਵਰਤੇ ਤਾਂ ਸਹੀ ਅਰਥ ਸਮਝ ਕੇ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੌਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਐਸ.ਓ. ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜੀ	5		
ਭਾਗ (ਅ)					
9.				3	ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਰ ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਢੁੱਕਵਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਕਵੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸੀ ਜੀ ਡਾ. ਸੁਦਰਸਨ ਗਾਸੋਂ ਕੰਵਿਤਾ ਗਊੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮ:3 ਮਾਂ ਜੋ ਇਧਰ ਵੀ ਤੇ ਓਧਰ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ-2 ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ-2	1+2		
10.				5	
	(i)	ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੀ (ਇ)	1		
	(ii)	ਰੁੱਖ (ਓ)	1		
	(iii)	ਇਕੋ ਬਾਟੇ ਵਿਚ (ਅ)	1		ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ

	(iv)	ਪੰਜਾਬੀ (ਸ)	1		ਉਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
11	(v)	ਜੰਮਣ ਵਾਲੀ ਧੀ ਨੂੰ (ਥ)	1		
11			5		
	(i)	ਕਦੀ ਸਕੂਲੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣਾ।	1		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਉਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(ii)	ਜਲੰਧਰ ਦਾ	1		
	(iii)	ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ	1		
	(iv)	ਕੁਮਲਾਏ ਹੋਏ ਛੁੱਲ ਬੁਟੇ ਵੇਖ ਕੇ	1		
	(v)	ਤਿੰਨ ਛੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ	1		
12.		ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਦੇ ਉਤਰ	3		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਉਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਟਾਹਲੀ ਉਤੇ	1		
	(ii)	ਸੰਮਤ 1590 ਵਿੱਚ	1		
	(iii)	ਸੱਤਰ	1		
	(iv)	ਅੰਕ-ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ।	1		
	(v)	ਹੰਸ ਰਾਜ	1		
13.			8		
	(i)	'ਮੁੰਡੀਰ' ਅਲੱਝੂ ਤੇ ਬੇਸਮਝ ਮੁੰਡਿਆ ਦੇ ਬੇਮੁਹਾਰੇ ਇੱਕਠ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਰੇਸ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ।	2		ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਢੁੱਕਵੇਂ ਪਰ ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(ii)	ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਰੂਅ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਨੀਂਦ ਬਾਦ ਬਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਤੋਂ ਦੁਗਣਾ ਆਰਾਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।	2		

	(iii)	ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਸਖਸੀਅਤ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਪੱਖੀ ਵਲ ਮੌਜ਼ਾ।	2		
	(iv)	ਪਹਾੜਨ ਕੁੜੀ ਨੂੰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਗੁੱਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਗੀਆਂ।	2		
14.				8	
	(i)	ਬਾਹਰੋਂ ਘਾਹ ਵਿਚੋਂ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬਾਰੀ ਬਾਣੀ	2		ਜੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸਬਦ ਗਲਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿੱਚ
	(ii)	ਦੋਂ ਗਾਗਰਾਂ, ਚਾਦਰਾਂ ਦਾ ਜੋੜਾ, ਰੇਸ਼ਮੀ ਕਪੜੇ ਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਡੱਬਾ	2		ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(iii)	ਬਹੁਤ ਸਾਦਾ.....।	2		
	(iv)	ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਸੰਪਾਦਨ ਤੇ ਛਪਾਈ ਲਈ.....।	2		
15.				6	
	(i)	ਮਨੁੱਖਾਂ, ਪਸੂਆਂ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਸਹਾਰਾ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ, ਆਕਸੀਜਨ, ਫਲ- ਛੁਲ, ਦਵਾਈਆਂ। ਜਾਂ	3		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੇ- ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਮੀਰੀ = ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ, ਪੀਰੀ-ਧਰਮ ਗੁਰੂ, ਫਕੀਰੀ			

	(ii)	ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਰਾਮ, ਪਾਚਕ ਰਸ ਜਿਆਦਾ ਬਣਦੇ, ਮੁਰਦਾ ਸੈਲ ਨਸ਼ਟ, ਖੂਨ ਸੁੱਧ, ਸਵੇਰ-ਸਾਰ ਚੁਸਤੀ, ਛੁਰਤੀ, ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਜਾਂ	3		
		ਹੰਕਾਰੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਕਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮਜਾਕ ਕੱਸ ਕੇ, ਦੈਸਤਾਂ ਨਾਲ ਹੱਸ-ਖੇਡ ਕੇ			
16.				6	
	(i)	ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਘੱਟ ਕਰਕੇ, ਸਫੈਦਾ ਦਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਮੀਹਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਖ ਲਾਉਣ ਜਾਂ	3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੇ- ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।	
		ਰੁੰਡ-ਮੁੰਡ ਦਰਖੱਤ ਇਵੇਂ ਲਗਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਹਾਂ ਵੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਅਣਗਿਣਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਦਾਸ			
	(ii)	ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਟਾਈਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਕੋਡ ਮਿਆਰੀ ਫੌਟ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਟੇਜ	3		

		ਜਾਂ			
		ਲੋਰੀਆਂ, ਘੋੜੀਆਂ, ਸੁਹਾਗ, ਮਿੱਠਣੀਆਂ, ਟੱਪਾ, ਬੋਲੀ, ਮਾਹੀਆਂ, ਢੌਲਾ ਆਦਿ			
17.			6		
	(i)	ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਉੱਰਜਾ ਦਾ ਭੰਡਾਰ, ਕਲਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਾਂ	3		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੇ- ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੰਕਾਰ			
	(ii)	ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵੰਸ਼ ਵਿਚ ਚਲਦੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਰ ਮੰਗਿਆ, ਬਿਨਾ ਵਿਚਾਰੇ ਵਰ ਦਾ ਸੰਕਟ ਖੜਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ	3		
		ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ੇ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ, ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ, ਨਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ ।			